

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiececane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 4060 Pres.

În urma recercării Escelenției Sale, domnului ministru regio-ungaric de culte și instrucțiune publică din 20 Octobre nou a. c. Nr. pres. 1485 prin aceasta sînt avisați toți acei foști oficiri de armată în serviciu activ, cari actualminte se află aplicați la vre-un serviciu public în archidiececisa transilvană: că decă voesc între condițiuni favorabile a recurge pentru conferirea de nou a caracterului de oficir în statul personal al concediaților, ei și pot trage în partea aceasta informațiuni mai pe larg în cancelaria consistoriului archidiececan.

Sibiu, 20 Octobre, 1882.

Miron Romanul m. p.,
archiepiscop.

Revista politică.

Sibiu, în 18 Octomvre.

Sedițele delegațiunilor din anul acesta promit a fi interesante. După cât aflăm din diarele din Budapesta mai mulți delegați sînt gata a interpela pe ministrul de esterne Kálnoky în materii de politică esternă.

Lui „P. Ll.” i se scrie dela Berlin că discursul presidentului delegațiunei unguresci cu ocaziunea deschiderii delegațiunei ar fi făcut senzațiune în Petersburg. Presidentul a fost accentuat în discursul său necesitatea de a se întări monarhia austro-ungurescă milităresce și că nici un stat nu poate sta în privința aceasta cu mâinile în sin. fără de ași lua mai târziu pedeapsa.

Comisiunea militară din delegațiunea ungurescă a luat în considerațiune respunsul ministrului de resboiu privitoriu la înființarea unei academii militare pe teritoriul Ungariei. Comisiunea însă a însărcinat pe raportorul ei a se pune în înțelegere cu ministrul de resboiu și cu organele lui de specialitate și a suplini bugetul cu suma de lipsă

pentru clădirea unei academii. Comisiunea a luat cu plăcere spre sciință datele din raportul ministrului de resboiu, privitoare la educațiunea și calificațiunea oficerilor și și-a exprimat mulțămirea sa că recunoșterea limbii germane nu va mai fi pedecă la primirea elevilor în clasele inferioare a le scoalelor reale militare și că 40% de elevi vor primi instrucțiunea în limba maghiară. Comisiunea a dat mai departe espresiunea dorinței ca ușurările amintite să aibă valoare și pentru tinerii cari doresc a fi primiți în scoala de cadeți.

Cri-a ministerială din Belgrad, anunțată în numărul trecut, cu toate că regele Milan a respins demisiunea Cabinetului Pirocianaț, nu se mai poate ascunde. Ideea unei Serbii mari, susținută de partida lui Ristici, este atrăgătoare pentru Serbi și ministeriului actual sêrbesc i se fac imputări că se pune în calea acestei idei. Ristici cu ai sei caută ași descide calea la guvern. El. în fruntea unei deputațiuni a felicitat pe regele pentru norocoasă scăpare de atentat. Regele cu ocaziunea aceasta a exprimat dorința de a se fusiona partidele sêrbesci. Inșă partida, după cum spune o telegramă mai din urmă dela Belgrad, nu vrea să scie de fusiune, ci stăruiesce în a combate guvernul actual. Stând astfel lucrurile guvernul are o pozițiune grea și i va fi anevoioasă susținerea sa la cărmă.

Un articol publicat de „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” care pare a veni din isvor diplomatic, regretă că prin articoli și corespondențele publicate de „Kölnische Zeitung”, s'a făcut să se nască în Englitera o oarecare nemulțămire, de vreme ce se crede pe acolo că acest diar este inspirat de guvern. Această presupunere nu este întemeiată, și scrierile publicate au fost aflate de elementele nemulțămite din Berlin numai de pe la funcționari. În Germania nu se

petrec lucrurile ca în Englitera, unde nu se consideră ca o rușine pentru un diar de a fi guvernamental, pe când în Germania diarele cred că este o cestiune de onoare de a urma o politică independentă chiar în afacerea esteroară. Mai nainte de încurcături egiptene, Englitera nu avea în Germania un mai bun amic ca pe guvern, și tot astfel este și astăzi. În fruntea guvernului germân se află ași un bărbat de stat care, după cum ș'a dovedit acum din nou din archive și-a tras programa sa încă dela 1859 ce pe aceasta a urmat-o necontentit, neabătându se dela ea cu nici un chip, ori-care au fost partidele care au venit la guvernul, și ne conducându-se decăt de interesele țerei. Aceste interese îl îndeamnă deci a trăi în relațiuni amicale cu Englitera, de vreme ce Germania n'are nici un cuvânt de a se certa cu ea.

„Novoje Wremja” primesce din Rusciuk o relațiune interesantă asupra visitei de acolo a regelui Milan. Corespondentele citatului diar crede a fi observat la rege o neplăcere, o oarecare nelinise, pe care nu putea să o ascundă cu toate silințele sale. La prândul de gală, dice relațiunea, regele nu făcū nici pomeneală măcar în toastul seu despre Rusia, de și oficerii superiori bulgari cari se aflau față erau esclusivaminte Ruși. O manevrare a tinerei armate bulgare ar fi produs cea mai mare mirare asupra regelui Milan. La dejunul pe care oficerii de saperi îl deteră regelui, nu luară preferința parte decăt oficerii de naționalitate rusă și ministrul Soboleff se presintă în uniforma rusească, dar totuși regele nu dîse nici un cuvânt măcar despre armata rusească. Printre Rușii de acolo ar fi dombind din astă causă o mare mahnire. Pentru aceasta dice corespondentul nu inculpă nimeni pe principele Alecsandru și a fost dureros pentru el a vedea o asemenea purtare la oaspele seu. Regele Milan perde inșă mult în ochii poporului rus din cauza acestei desprețuirii a Rusiei.

„Glás Pravoslavlja”, organul mitropolitului Mihail, care a fost distituit, publică în ultimul său număr a douespre-țeceea urmare a articolului: „Atentatul Austriei și al Papei asupra Slavilor orientali”, și încheiă furiosul seu articol cu aceste cuvinte:

Națiunea sêrbă de dincoace și de dincolo de Sava și de Dunăre, nu poate să și găsească scăparea de cât în independența slavă, nu avem trebuință de nimeni, slavi-ortodocsi pot să și creeze singuri un frumos viitor. O alianță independentă a Slavilor ortodocsi, supt egida împêratului rus slav, este singura noastră scăpare și singura grație pentru un viitor mai frumos. Toate cele-lalte sînt periculoase și vătămătoare și duc la o cale care ne conduce la mormântul nostru. Pătrunși de această scăpare care ne va aduce independența, trebuie să lucrăm din toate puterile noastre ca Austro-Ungaria să peară cât mai curênd.

„Deutsche Zeitung” primesce din Cetinje o relațiune asupra următorului fapt petrecut acolo:

În casa din nou construită pentru ambasada rusească se însărcină un austriac, anume Angelo, cu zugrăvirea ei, luând înainte o sumă de 600 florini. Când acesta își începū lucrările, ministrul președinte austro-ungar, baronul de Thömmel, chiamă pe zugrav la el și 'l însărcină cu oare cari lucrări în casa consultatului austro-ungar, pe care zugravul le esecută, fără să fi terminat mai întăiu lucrările dela ambasada rusească. Ambasadorul rus nu se afla pe atunci în Cetinje și cu supravegherea lucrărilor era însărcinat cavasul ambasadei, Spiru Bjelika, un om cunoscut în tot Muntenegrul pentru îndrăsneala și puterea sa. Acesta se duse pentru această afacere la baronul Thömmel și 'l întelni pe stradă însoțit fiind de vodul Vukotici. Îl salută și 'i declară că Angelo nu trebuie să lucreze la el (Thömmel) până când nu și va termina lucrul la ambasada rusească. Ba-

FOIȚA.

O rugăciune*)

— Novelă. —

De Carmen Sylva.

(Urmare.)

Raoul gândi la rugăciunea sa din noaptea aceea și acuma întăia oară simți părere de rău gândind, că Dumneșeu numai pentru aceea l'a ascultat ca să-l pedepsască.

— Tu nu sci, ce este aceea, dacă cuiva i se rumpe inima, — urmă dînsa, redicându-și capul și privindu-l un moment. În minutul acesta ei semănau estra ordinar.

— Tu ești atât de curat și nobil, Raoul; de tine toate pasiunile omești sînt așa departe, că nici nu gîndești, ce torturi infernale putem suferi.

— Gîndesc, — șopti Raoul.

— Omul par că se mistuește în flacărele ardînde, simte nebunia apro-

piându-se, care voeste să-l apuce, până când scoate un țipet de frică.

— Până când de frică se roagă lui Dumneșeu, — adause Raoul.

— Ba, eu nu puteam să me rog; căci aveam un cuget infricoșat, pe care nu-l puteam duce în fața lui Dumneșeu. Ah! credeam, că urîesc pe Editha; cugetam, că l'a amăgit cu sărutările sale; gîndeam, că triumfează asupra mea, căci mă sciam nemărginit de miserabilă; eram convinsă că dînsa nici pe jumătate nu l iubia așa cum îl iubeam eu, și așa mă duse noaptea la Barbara și-i cerui sfatul. Ea mi a dat sfat și încă ceva care nu mi a ars mîna până ce o dusei acasă, care nu m'a prepădit când o dusei în biserică, care n'a căpăt glas și n'a strigat la cer, când am aședat-o în locul ostiei. Raoul aceasta a fost ostia ce ai dat-o Edithi.

Raoul făcū o mișcare parcă voia s'o respingă, dar se străpâni și și închină capul în mîni.

— Și eu eram în biserică, s'o ved murind; căci me temeam, că n'ai luat ostia cea adevărată.

— Dumneșeu, — gemū Raoul.

— Și nu simțeam nici o părere de rău. Steteam înapoia sa, când ea zăcea moartă în mîinile tale și nu simțeam nici o părere de rău. Veđui pe Tassilo desperând, și nu simțeam nici o părere de reu, ci rideam. Dar apoi la noapte, imi părū ca și când moarta ar fi venit în odaia mea, ca și când m'ar fi chemat, ca și când m'ar fi amenințat.

Berthalda se cutremură, privi în giur de sine, cu aceeași mișcare plecată nainte, ca și atunci în catedrală.

— Și veđi, ce suferințe de moarte simt eu de atunci, tu, curatul, nici nu poți pricepe. Mă tem la lumină și la întunerec, mă cutremur la fiecare sunet, de umbra mea, de sururul rochiei mele, de propria mea resuflare. Mă îngrozesc de crudimea călului, căci altfel m'ași fi dus la judecator și nu veniam la tine.

— S'a prins alta, spre a o duce în locul tîu la lacul de perđare.

— Pentru aceea am venit aice. Măntuesce pe nevinovata! Spune că

un biet suflet pécătos ti-a mărturisit faptul și tu...

— Și eu?

— Ah! — țipă Berthalda, — nici odată, dar nici odată nu mă poți ierta! Sînt perđută pentru tot-deauna.

— Cine are pe pămînt putere să ierte o faptă atât de grozavă? Credere-ai dacă și-ași spune, că Dumneșeu te ieartă? Nu ești vrednică pentru ca soarele să-ți lumineze.

Berthalda căđu îndêrît pe picioare și se rădimă pe mîinile-i înclăștate înainte sa pe pămînt.

— Sciu, prea bine, sciu aceasta — dîse ea; — ar fi trebuit să mor! Dar, Raoul, m'am temut! Este grozav a suferi durerile morții. Și ce torturi s'ar fi născocit pentru mine! Dar e și mai grozav a fi aruncată în iad, fără ca mai întăiu să fi espiaț.

— Și tu mai voiesci să umbli printre oameni? Cine va suferi apropierea ta?

— O, nime, nime! M'am jurat că aceste vor fi cuvintele din urmă, ce am să le rostesc; că aceasta va fi

*) „Familia”.

ronul Thömmel îi respunde că această pretensiune este nerușinată, la ceea ce Bjelica respunde:

„Da am comis o nerușinare de a vorbi cu dta.“

Înfuriat de acest răspuns, baronul Thömmel replică că va pune s'e bată cu ciomagul. Atunci Bjelica și pleacă capul dîcînd: „Domnule baron, lovestemă și eu voiu număra!“ Baronul Thömmel întrerupse convorbirea, se puse la ministrul președinte munte-degrean Bozo Petrovici și i ceru arestarea lui Bjelica, căci la cas contrariu va întrerupe relațiunile cu guvernul muntenegrean. D. Petrovici răspunde că nu poate aresta pe Bjelica, de vreme ce este supus rus. Cu toate acestea d-sea să angajia a telegrafia vice-consulului rus din Ragusa, d. Paseka, pentru ca acesta, de vreme ce ambasadorul rus se află în acest timp la Petersburg, să vină la Cetinje spre a aplana afacerea. D. Thömmel nu se arată satisfăcut de acest răspuns și declară că va trebui să întrerupă toate relațiunile personale cu ministrul președinte atunci ceilalți consuli se dădură de osteneală a aplana neînțelegera; vice-consulul rus, d. Paseka, veni din Ragusa în Cetinje și în urma unei lungi convorbiri cu d. Thömmel ceru prin telegramă instrucțiuni la Petersburg de unde primi ordinul de a pedepsi pe d. Bjelica cu un arest de cinci zile. D. Thömmel rugă pe consulul rus să nu i aplice aceasta pedeapsă dar d. Paseka nu consimți de loc. La eșirea dlui Bjelica din închisoare, capii partidei radicali îi pregătiră o ovațiune din cele mai sgomotoase, prezentându-l ca un martir și făcîndu-i daruri colosale.

Mesagiul regal

cu care Duminecă s'a deschis camerele române.

Dnilor Senatori! Dnilor Deputați! Sînt fericit să ve urez, în acest an, bună-venire, înainte de epoca obicinuită a întrunirii domniilor voastre.

Sesiunile ordinare ale corpurilor legiuitoare au fost tot-deauna prelungite pentru a termina numeroasele lucrări, de care ele sînt chemate a se ocupa în fie-care an. Astă dată, începînd lucrările domniilor-voastre mai de timpuriu, veți pute consacra tot timpul necesar pentru a studia bugetul anual și legile rămase din sesiunea trecută, sau cari se vor mai prezenta încă.

Dnilor Senatori! Dnilor Deputați! Constatăm cu mulțămire că relațiunile noastre cu toată putere sînt din cele mai satisfăcătoare. Această situațiune o datorim silințelor neîntrerupte ale națiunii de a se desvolta

pacinic în lăuntru și de a fi astfel un element de ordine și de progres în mișcarea generală a civilizațiunii europene.

Anul acesta a fost pentru agricultură un an bun. Câmpiile noastre au dat roade îmbelșugate, cari asigură îndestularea țerei și permit a spera un esport însemnat.

Creditele agricole au început a funcționa regulat în mai multe județe și au produs de a colo chiar dela început, efectele lor binefăcătoare.

Tot în acest an, rescumpărarea mării noastre rețele de căi ferate a devenit un fapt real și definitiv, mulțămită inteligenței și energiei cu care această delicată și importantă afacere a fost condusă.

Nouele linii de căi ferate, votate de domniile-voastre în ultimele sesiuni, sînt unele în construcțiune și în ajun de a fi terminate, altele în studiu, și construcțiunea lor va începe în primăvară.

Nu puțin vor contribui toate aceste impregiurări favorabile, a da un avînt dezvoltării avuției naționale și mijloace noi pentru perfecționarea și complectarea diferitelor noastre instituțiuni economice.

Dacă armata noastră, căreia am consacrat atâtea griji și pentru care țeara face atâtea sacrificii, a dat rezultatele la cari ne aseptam și de cari ne putem mândri; dacă lucrările publice, au luat într'un timp atât de scurt, o mare dezvoltare, nu e mai puțin adevărat că ne mai rămâne foarte mult de făcut și în alte ramuri ale activității noastre naționale.

Esaminînd situațiunea finanelor noastre, veți putea constata că ea este din cele mai satisfăcătoare. Cu regula care, în înțelegere cu guvernul Meu, ați introdus în mod sistematic, la alcătuirea bugetelor de venituri și cheltueli și care a condus echilibrarea lor; cu decisiunea ce ați luat împreună, de a nu avea recurs la noi imposibilitate și de a nu contracta alte împrumuturi de cât acele pentru construcțiuni și lucrări publice, cari sînt împrumuturi dezvoltătoare producțiunii naționale, finacele țerei nu puteau decât să între într'o eră de continuă prosperitate. Budgetele anilor trecuți s'au soldat toate prin escedente. Acela al căruia exercițiu s'a finit acum, nu numai a făcut față tuturor sarcinilor Statului și a dat mijloacele de a plăti cu esactitate toate anuitățile datoriei publice ci a lăsat și un însemnat escedent de venituri. Aceste rezultate sînt garanțiile cele mai sigure că creditul nostru public, care pe piețele străine a ajuns pe acela al multor State mari și avute, se va menține și întemeia din ce în ce mai mult.

căci neconținut se perdea în cugete. Când o împătură, Berthalda se sculă.

— Dacă odată după mai mulți ani vei cugeta la păcătoasa, căreia nu i-ai dat absoluțiune și care a fost sora ta; — atunci Raoul — ieartă-mă! Și Dumneșeu să te păzească de cugetele păcătoase și nebune!

Ea se învăli earăși, luă epistola de pe masa lui Raoul, unde a pus-o acesta, se întoarse spre ușe, privi încă odată la frate-său și se perdu în noapte...

Raoul nici nu se mișca, el stătea acoperindu-și ochii cu mîna, și în murgitul dimineții, stetea încă tot acolo. Lampa abia licărea, ca lumina vieții ce se stingea, apoi se stinse;

Și soarele resări ca în dimineața cununiei Edithiei, mica odaie strălucia în lumina rosaică; Raoul privi prin fereastă; da, aici era soarele earăși cu toată mărirea și majestatea sa, a cărui rașe nu vor mai lumina pe o păcătoasă, numai pe una dintre cele multe, dar aceasta una era sora lui!

— Va urma —

Trecutul răspunde de înțelepciunea și conștiința cu care veți sci să conduceți și în viitor, cu neclintită îngrijire, finacele țerei.

Dnilor senatori, Dnilor Deputați, Reîncepînd astăzi lucrările domniilor voastre, nu ne îndoim că în ultimul an al activității domniilor-voastre legislative, vă veți inspira ca în tot-deauna de aceleași simțeminte patriotice și, naționale și uniți cu toții, veți lucra din toate puterile pentru unul și același țel! fericirea și mărirea Patriei.

Sesiunea extraordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.

Carol.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Gurariului, 30 Octomvre n. Comuna vecină Orlatul, reședința statului major a regimentului I român de graniță de odinioară, a fost cercetată de o catastrofă mare. Duminecă dimineața pe la 2 oare, așa dară încă pe noapte s'a aprins o casă din strada principală. Ajutate de vînt, flacărele s'au răspîdit cu o iuteală înfricoșată. În timp de un pătraru de oară 16 case și 17 șuri și grajduri erau cuprinse de foc. Își poate închipi ori cine spaima cea mare, care a cuprins pe bieții Orlățeni cari erau încă în așternuturi, vitele lor legate în grajduri și mult puțină adunătură de pe cîmp: grâu, cucuruz, fîn, paie supt acoperișele cari ardeau. Confusiunea cauzată de spaima focului era așa de mare, de nenorocții nu scieau pe ce să pună mîna mai întăiu ca să scape din gura mistuitoare a elementului desfrînat.

Noroc mare au avut comuna cu garnisoana din loc (un batalion din regimentul M. Strelitz nrul 31, transferat în regimentul cel nou înființat nr. 82). Bravi ca tot-deauna și în toate impregiurările soldații noștri s'au luptat ca niște eroi cu focul, încât în timp de $\frac{3}{4}$ de oară l'au localizat. Comandant, ofițeri și soldați s'au distins la această ocașiune. Un soldat, ca mulți alții, au intrat prin flăcări și au mîntuit pe un bătrîn de 62 ani, ciung de o mîna purtîndul afară din foc pe umerii săi.

Cît de bun este institul pompierilor s'a vădut și la ocașiunea acesta. Pompierii din Săliște de și depărtată comuna aceasta o distanță bunică și cei din Cristian au făcut mult bine Orlățenilor.

Paguba este mare și cu atît mai simțită cu cît ne aflăm la porțile iernei și poporațiunea noastră dela sate încă nefamiliarisată cu bunătatea asigurărei.

Cum s'a escat focul încă nu am putut afla. Se țice că focul a fost pus de o muiere, soția unui fur de cai. Dacă este adevărat sau dacă e vorba numai de o suspiciune, se va dovedi mai tîrziu*).

Congresul economic.

Ședința din 12 Octomvre este consacrată terminărilor lucrărilor, de oare ce mulți din membrii vor pleca.

Președintele citește nove telegrame de felicitare: dela Severin, din partea mai multor cetățeni; din Bucuresci etc.

Dl. Președinte cere votarea permanenței congresului.

Dl. Hasdeu ea cuvîntul. Cum să facem, ca congresul să reușească, țice d-sa? Mîne nu vom mai fi atăți aici cîți astăzi. Ei bine, sînt cestiuni, cari trebuiesc votate cu un număr cît mai mare de membri. Vrînd să fim practici trebuie să începem cu

*) „Hrm Ztg.“ scrie că muierea ar fi deja arestată. A se vedea și la variații. Red.

ele. D-sa propune dară: să se aleagă să fim practici, trebuie să începem cu un comitet permanent, pentru păzirea intereselor economice românesci; el să residă în Bucuresci și va creaa comitete districtuale pentru fie-care județ, sub-comitete pentru deosebitele localități. — Comitetul permanent va avea sarcina să determineze locul și timpul noului congres și până atunci să dirigeze aspirațiunile lui. Dsa propune pentru comitetul permanent pe dd. Porumbaru, A. Lupascu, Troteanu, Misail, Arion, Butculescu și Nica.

Dl. Rădulescu, din Pitești, propune în locul unei singure comisiuni în Bucuresci, încă una în Iași. Tocmai pentru reușita acestui congres, să încredințăm aceeași sarcină Românilor de dincoace de Milcov ca și celor de peste Milcov. D-sa cere, ca alegerea acestor comisiuni permanente să nu se facă prin aclamare, cum a propus d. Hasdeu, ci prin vot scris. Numărul membrilor unei comisiuni să fie de 5.

D. Kirilov susține, printr'un nemerit discurs să fie un singur comitet permanent în Bucuresci, Confrății ieșeni au prea multă grige zilnică, decât să se poată ocupa în destul de marea sarcină a reorganizării noastre economice.

D. Porumbaru, susține aceeași părere.

D. Macri e pentru două comitete, unul în Iași altul în Bucuresci. Aceasta chiar pentru interesele noastre economice.

D. Laurian regretă, întrerupt neconținut de aplause, această alunecare a dlui Macri pe panta provincialismului. Se pare că „interesele economice“ sînt mai mult un pretext. — D. Laurian regretă că nu este ieșan, căci și ca atare nu ar putea propune decât o singură comisiune cu reședința în Bucuresci, căci acolo parlamentul acolo guvernul, acolo comitetul permanent poate căuta cu mai mare isbîndă realizarea desideratelor congresului... Să nu alunecăm dar pe panta unor patimi nenorocite, să fim frați până la urmă...! (Aplause prelungite.)

D. Leon Negruz, fost prefect al Iașilor, declară (dintr'o loje) că ia, ca fiu al Iașilor, asupra d-sale tot ce a țis d. Laurian. (Aplause). Acelora cari țic să nu ne organizăm ca o armată, înființînd un comitet central, le respunde că trebuie să ne organizăm astfel, căci în adevăr ne găsim în răsboiu.

D. Creanga susține cu căldură pe d. Laurian.

Punîndu-se la vot, se votează unanim statornicirea unei singure comisiuni cu sediul în Bucuresci.

Comitetul e votat cum a propus d. Hașdeu.

Bătrînul Arion mulțămesc, foarte frumos, în numele comitetului ales. D sa asigură pe frații de dincoace de Milcov, că cunoscîndu-le durerile, să leagă înaintea lui Dșeu și a țerei, să îplinească sarcina ce i s'a dat dsale și colegilor dsale.

D. Rădulescu cetesce raportul secțiunii comerciale. Introducerea acestui raport să resumă în aceea că de aici înainte pe stindardul fie-cărui cetățean trebuie să fie înscrisă emanciparea noastră economică. Raportul propune:

1. Înregistrarea firmelor de comerț în scopul de a se scăpa piața noastră de persoane compromise.

2. Concordatul din codul nostru comercial, dînd loc la multe fraude, să se modifice așa că creditorii fictivi să numai poată dispune ca astăzi de creditorii reali.

3. A se regulamenta desface-rile de mărfuri ca ele să nu fie numai o speculă.

4. Desființarea colportagiului care nu face decât a păgubi comerțul se rios, (afară de colportagiul articolelor de nutriment).

5. Să îndemnăm, prin toate mijloacele putincioase, pe Român, a nu cumpăra decât dela român. (Aplause).

6. Să se formeze societăți între comercianții români, pentru cumpărarea mărfurilor dela falimente, pentru regularea exportului.

7. În scoalele comerciale să nu mai primească decât Români. (Aplause).

8. Să se înființeze bănci de compt și emisiune; să se decidă desființarea legii maximului și inlocuirea ei cu taxe asupra firmelor; debitantii de tutunuri să numai fie decât români, așa precum prevede legea; debitantii străini de beuturi spirituoase să fie scoși din sate.

Adunarea primesce raportul. Comisiunea permanentă rămâne a lua act de desideratele ce cuprinde și să caute ale realisa.

În ziua a patra.

La ordinea zilei e raportul secțiunii agricole. Le citește d. Drăgichiu. Resumarul seu se cuprinde în 13 puncte.

Eată-le:

1. Imbunătățirea culturii pământului și a animalelor agricole prin crearea de ferme model.

2. Elevilor, cari vor eși din aceste scoli, să li se dea mijloace spre a putea începe agricultura.

3. Să se premieze în fie-care an în fie care județ, un agricultor mare și unul mic pentru imbunătățirile aduse în munca câmpului.

4. În scoalele primare rurale să se facă prelecțiuni asupra imbunătățirii culturii mici.

5. În privința moralității și a bunurilor moravuri, fără care nu poate fi progres, să se ia măsuri pentru îndreptarea conduitei popilor (?!).

6. Să se facă legi aspre contra falsificării hranei oamenilor și vitelor.

7. Să se ea măsuri pentru construcția de case igienice.

8. Anchetă regiōnale.

9. Măsuri pentru perfecționarea serviciului medical la sate.

10. Facerea unui cadastru.

11. Înființarea de fabrici prin inițiativă privată pentru industrii agricole și protejarea lor de către guvern.

12. Tarifele de transport, de comunicație ale drumurilor noastre de fer fiind prea urcate să se reducă cât mai neîntârziat.

13. Salinele, cari deocamdată sunt singurele noastre mine de exploatare, să fie exploatate în modul cel mai perfect și mai igienic pentru mineri.

14. Vânzarea cerealelor noastre făcându-se mai mult prin intermediatori, să se facă asociațiuni între comercianții nostri în țeară și în străinătate, pentru exportul și vânzarea cerealelor noastre.

15. Să se desființeze taxele prea mari asupra beuturilor la sate și să se ia măsuri contra beției.

Raportul se admite de congres.

D. Xenopol cetesce raportul comisiunii industriale. El cuprinde 33 de puncte. Materia fiind prea largă, d. raportor promite o dezvoltare largă a raportului pentru mai târziu către comitetul central.

Noi dăm câte-va mai importante:

1. Organizarea scoalelor de meserii în mod perfect.

2. Înființarea de scoli industriale prin plăși pentru fiii de țărani.

3. Asimilarea calfelor de meserii, în ce privește serviciul militar, bacalaureaților.

4. Măsuri pentru încurajarea industriei dușilor, prin premii dela guvern.

5. Ajutarea industriei de țesături.

6. Administrațiile județelor să nu se mai tipăriască de cât la tipografia români. — Lângă tipografia statului să se adauge o scoală de artele grafice.

7. În porturile france să se scu-tească, de vamă fabricatele române când ies din ele.

8. Înființarea de syndicate industriale, spre a nu se mai suferi în industrii persoane immorale sau incapabile.

9. Sporirea sucursalelor societății „Furnica“.

10. Să se facă legi contra falsificării etichetelor.

11. Înființarea de loterii pentru încurajarea industriei mari.

12. Înființarea și încurajarea de așezăminte balneare în țeară.

13. Curățirea drumurilor de fer de funcționari străini.

14. Ori ce străin ce vine în țeară spre a practica o meserie să fie supus mai întâiu la examenul unui sindicat de meseriași români.

Raportul se primesc unanim.

D. Ciocazanu cetesce raportul secțiunii lucrărilor publice. — Eată câte-va din puntele lui de căpetenie:

1. Constituția prin emisiune de rentă amortisabilă a unui capital de cel puțin 20 milioane pentru ameliorarea căilor ferate și județene.

2. Activitatea navigabilității riu-rilor, făcându-se studii mai ales asupra Prutului, Siretului, Oltului și Jiului. — În interesul navigabilității Prutului să se creeze un capital rusoromân. — Numirea unei comisiuni care să studieze gurile Dunărei spre a nu se nisipi.

3. Înființarea unei societăți la Galați, spre a ne întemeia o flotilă mercantilă. Guvernul să o subvenționeze câtva timp. Lângă scoala militară din Galați să se adauge o secție civilă, în care să nu primim decât români.

4. Construcția de băi populare, eftine pe la orașe.

Se adauge trebuința de clădiri de localuri sănătoase pentru scoale și raportul se adoptă.

Ședința se suspendă pentru câteva minute. Cineva îmi spune, în acest timp că la banchetul de mâne sunt comandate vinuri străine. În Moldova unde avem Cotnarii, vinuri străine! Primăria Iașilor a comis cu aceasta o mare și regretabilă eroare.

O telegramă de felicitare din Roman.

Redeschidându-se ședința d. M. Gane cetesce raportul financiar. — S'a stăruit în deosebi asupra capitalurilor ce se fac din micile economii și cari stau în o strinsă legătură cu munca. Prin întovărășirea capitalului cu lucrul se va pregăti nascerea și dezvoltarea clasei de mijloc la noi în țeară.

Punctul de plecare în această întreprindere să fie casele de economie pe cari le avem astăzi. Să căutăm a le răspândi până în cele de pe urmă comune.

Între propunerile acestui raport cea mai însemnată, venită dela d. Ilie Bosian, este cea a înființării unei bănci de compt și emisiune pe acțiuni cu un capital de 5, 6 milioane fr.

S'a hotărât cererea creării unui munte de pietate; înființarea unei case de credit rural în Iași și Craiova să se stăruiască, în scop de a înlesni creditul funciar rural, la înființarea de mici bănci de avans etc.

Raportul se adoptă de Congres. D. Garoflid cere în numele său și a cinci-deci de membri, ca viitorul congres să fie tot în Iași.

Propunerea se primesc cu aplause frenetice.

D. Xenopol propune să contribuiască fie-care membru al congresului minimum 2. fr. pe an, (și doi la înscriere) spre a se avea din ce să se plătească anuarele congresului, secretari etc.

Se primesc cu aplause.

D. Vasiliu dela Botoșani propune un metod de asigurare reciprocă de foc a tuturor caselor din România în care mod s'ar putea realisa în curând teribila sumă de 200 milioane fr. ! Proiectul fiind uriaș, lu-

mea pare a nu' l' prea înțelege; ea 'l trimite dară la Comitetul permanent.

D. Porumbar ea acum cuvântul și înainte de a declara congresul de închis, îl invită să adreseze mulțămirea sale atât primăriei ieșene care i-a dat tot spriginul posibil și ia arătat cea mai călduroasă simpatie, precum și direcțiunii căilor ferate române care a făcut membrilor lui înlesniri atât de considerabile dându-le bilete de drum.

D. Verussi mulțămesc în numele leșenilor membrilor de peste Milcov ai congresului pentru că au onorat a doua Capitală a țerei cu prezența și debaterile lor, cari au să fie temelia reorganizării noastre economice.

După un discurs al d-lui Creangă care chiamă în ajutorul mării întreprinderi ce-am început și providența divină, relevând rolul activ ce trebuie să joace în mișcarea noastră și preoțimea, presidentul declară, între aplausele adunării și a lumii de prin loge, Congresul de închis. „Naț.“

Varietăți.

* Majestatea Sa primesc în audiență Luni în 6 Noemvre n. la 10 oare în Budapesta. Însinuările se fac în cancelaria de cabinet în Budapesta.

* (Postal). Oficiile postale din Bistrița și din Reghin trec dela 1. Noemvre în administrațiunea erarială. Aceste sunt de aceea imputernicite a mijloci comunicațiunea cu asignațiuni ca și oficiile cari pot primi asignațiuni dela cele obicinuite până la 1000 fl și asignațiuni telegrafice până și suma de 500 fl. și pot plăti remburse de 500 fl. Pentru Budapesta și Viena primesc oficiile aceste asignațiuni până la suma de 5000. fl. Tot cu condițiunile aceste a primit și oficiul nou postal dela gara Clujului imputernicirea de a primi, solvi și espeda asig-nate obicinuite și telegrafice până la sumele sus amintite.

* (Foc.) În Sibiu s'au aprins Luni seara între dece și unsprădece oare un grajd în strada Cisnădiei. Cu ajutorul pompierilor focul fu suprimat în grabă.

* (Foc) În Reșinariu cetim în „Hrm. Ztg“ s'a aprins Duminecă dimineața, când erau oameni în biserică, o casă, care a ars dimpreună cu șura de pe aceeași curte.

* (Mulțămită publică și rugare.) On. dle Redactor! În noaptea de 28 spre 29 Octomvre a. c. pe la 2 oare după meșul nopței s'a escat un foc teribil în comuna noastră prin care foc s'au topit 20 de familii române la cari le-au ars case superedificate, bucate, hainele din case nutrețul pentru vite adunat în decursul verei.

Dauna e cu totul prețuită la 10,000 de fl. v. a. Nenorocirii pe timpul când s'a escat focul abia au putut scăpa cu viața lor și și a copiilor lor înspăimântați. Cea mai mare recunoștință și mulțămită publică avem în prima liniă a o aduce On. d. Michael Theil, comandant militar ces. r. dela batalionul de infanterie staționat în comuna noastră dela regimentul Nr. 82 care nu și-a pregetat a sări cu corpul oficerilor în frunte, comandând feciorii dela batalionul întreg pentru stingerea focului și localizarea lui; ceea ce dacă nu eram atâta de fericiti pe lângă nenorocirea avută ca să avem pe bravul Domn comandant Michail Theil în mijlocul nostru ca se putem localiza focul, astăzi comuna întreagă ar fi putut fi făcută în cenușe.

După potolirea focului dl comandant Mihael Theil îndată a dispus, ca familiile nenorocite prin foc să primească 70 de pâni, cari îndată s'au împărțit pain subscrisa primăriei

la familiile nenorocite, pentru care binefacere încă nu putem trece cu vederea a nu aduce cea mai mare mulțămită publică.

Nu putem trece cu vederea a nu ne esprima recunoștința și mulțămita noastră publică față de bravii pompieri Români din Săliste, cari nu și-au pregetat a alerga într'ajutoriu locuitorilor din comuna noastră fără de a considera depărtarea cea mare în casuri de acestea periculoase. De asemenea ne ținem de datorință a esprima recunoștința noastră față de bravii pompieri din comuna vecină Cristian, cari încă într'adevăr a știut la timpul cuvenit a sări într'ajutoriu locuitorilor nostri fără de a considera, că pericolul și nenorocirea e asupra atâtor familii române din comuna noastră.

Onoratul Domn redactor este rugat în prețuitul diariul ce-l redigează a deschide o colectă benevolă pentru familiile nenorocite; pentru care marinositate nu vom trece cu vederea a ne da mulțămita noastră publică pentru ajutorul ce se va îndura Onorabilul public al sacrificia în favorul familiilor nenorocite din comuna noastră. Ajutoriu pentru familiile nenorocite din partea Onorabilului public e necesaru și din punctul acela de vedere, pentru-că ajutoriu din partea locuitorilor nostri să sperează puțin, din cauză că recolta din anul acesta pentru locuitorii din comuna noastră a fost atât de miseră, în urma pota-pelor de apă întemplate și în urma grindinei, care a bătut grânele și curuzele despre hotarul comunei noastre în măsura aceea, de abia 10 locuitori sunt în stare care vor putea să se ajungă cu bucatele lor proprie, ceilalți toți sunt avisați a cumpăra bucate pentru de ași putea susține viața lor și pentru iernarea vitelor lor între împregiurările de față destul de împovărătoare.

Orlat 30 Octomvre 1882.

Primăria comunală:

Ioane Duma,
not. com.

Petru Beu,
primar.

* (Despre vânătoria din munții Borgoului) despre care reportasem și noi la timpul seu, mai aflăm în „S. d. Tageblatt“ următoarele: Un urs, care în 22 Octomvre nou fu împușcat, dară nu nimerit de moarte și a fost rănit la o brâncă, turbat de durere și de necaz se repede asupra unui gonaciu. Acesta însă, un băiețandru sprinten de român, s'au ascuns în grabă sub un butuc resturnat, în-cât ursul nu' l' putè apuca dacă nu cumva de opinca, care îl apăra. Vê-đând aceasta din apropiere nemijlocită alt gonaciu, un român ca de 23 de ani, a sărit într'ajutoriu soțului său și au dat ursului una cu tăișul securei în flămândare. Până a nu scoate acesta securea din carne, ursul a lăsat victima sa cea dintâi și s'au îndreptat asupra-i și la prins în brațe. Imbrățișatul nu și-a perdut prezența, ci iute a apucat pe urs de urechi, silinduse ai ține gura omoritoare în depărtare de dînsul. Imbrățișati cum erau s'au rostogolit la pământ, ursul însă deasupra românului. Bietul om, rănit la cap și la o mână numai așa a scăpat de moarte ca un al treilea gonaciu a sdrobot capul ursului cu securea. — Dar pușcașii unde au fost?

* „Națiunea“ află că guvernul român a promis deputațiunei musulmane a satisfice una din dorințele sale, aceea de a numi din nou prefect de Constanța pe Remus Oprean; în locul Ciocărlan.

* „Națiunea“ află că Ciocărlan prefectul de Constanța și a dat demisia. Guvernul va numi pe R. Oprean acesta însă nu pare dispus a primi decât dacă va fi însărcinat cu administrarea întregii Dobroge.

* „Binele Public“ anunță că ministerul instrucțiunei a înființat două

scole reale; una la Bărlad și alta la Craiova)

* „Romanul află că la 1 Noembrie viitor se va primi definitiv de stat linia ferată Ploești-Predeal. Inginerii Olănescu și Pușcaru sunt însărcinați cu primirea.

* (Corpul flotilei române), e însărcinat a face diferite sondaje pe Dunăre, pentru a constata țilnic crescerea apelor.

* (Lenea economie.) Ioane pentru ce nu lucră și te dai lenii? — De părinte, voiți să fac economie. — Cum, economie? — Să vezi părinte, dacă lucru mi se face sete, și dacă mi se face sete beau mai mult decât câștig.

* (Un bou mâncător de bani.) Vinerea trecută, un biet țeran veni la obor cu nisce orz încărcat într-o căruță trasă de doi boi. Vândând orzul, primi un bilet de bancă de una sută lei și câte-va piese de argint. — Pe când era ocupat cu legarea în colțul unei basmale a monedei de argint, și ținea în mână biletul de bancă, unul dintre boii lui, pe semne cam lacom — întinzând botul, inhăță fițuca dlui Brătianu de 100 lei și o inghiți. Nenorocitul începu să se vaite și cât pe aci era gata să taie boul pentru a scoate suta de franci din stomachul lui; în cele din urmă însă renunță la aceasta operație, de frică să nu-și peardă și boul și banii, și se întoarse acasă plângând și blestemând pe aceia cari au introdus la noi banii fabricați din trențe.

* Un țeran intră într'un biuro de schimb:

— Ce vindeți d-voastră aici? în- treba cu mirare.

— Capete de măgar, răspuse grabnic un amplotiat, care voia să ridă de țeran.

— Bine trebuie să vă meargă treaba replică sateanul, de vreme ce ved că nu și-a rămas decât unul.

* Posta din România astăzi nu o am primit.

* (Memorialul partidei naționale române) publicat în nr. 120, 121 și 122 nu se mai vede de vânzare în librăria archidieceșană.

Administrațiunea librăriei tipogra- fiei archidieceșane.

Loterie.

Mercuri în 31 Octomvre n. 1882.

Sibiu: 11 58 47 89 71

Bursa de Viena și Pesta

Din 31 Octomvre n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.85	119.10
Renta de aur ung. de 4%	86.80	86.90
Renta ung. de hârtie	85.95	86.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	133.90	133.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	90.30	90.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	110.50	110.25
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient ung.	94.80	94.50
Obligațiuni ung. de rescumpăra- rea pământului	99.—	98.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	97.—	96.75
Obligațiuni urbariale temeșane	98.—	97.75
Obligațiuni urb. temeș. cu clau- sulă de sorțire	97.—	96.75
Obligațiuni urbariale transilvane	97.90	97.75
Obligațiuni urbariale croato-sla- vonice	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpăra- rea decime de vin	97.50	97.50
Sorți unguresci cu premii	117.—	117.25
Sorți de regularea Tisei	109.—	109.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	76.65	76.60
Datorie de stat austr. în argint	77.30	77.20
Renta de aur austriacă	95.45	95.25
Sorți de stat dela 1860	131.30	131.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	836.—	835.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	296.—	296.—
Acțiuni de credit austr.	306.—	306.80
London (pe polița de trei luni)	119.10	119.20
Scrșuri polițari ale institutului „Albina”	—	100.—
Argint	—	—
Galbin	5.66	5.67
Napoleon	9.46	9.47
100 marce nemțesci	58.40	58.40

Redactor răspundător Nicolau Cristea.

Nr. 377

[280] 1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu la scoala populară gr. or. din comuna Zdrapți protopresbiteratul gr. or. al Zarandului, prin aceasta se es-crie concurs, cu termenul până la 30 Octomvre. a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sânt:

1. Salariul anual de 210 fl. v. a. cuartir în edificiul scoalei și lemne de încălzit.

Doritorii de a ocupa acest post învățătoresc au ași așterne petițiunile instruate conform statutului organic și regulamentului congresual din 1878 până la termenul susindicat oficiului protopresbiteral suprămencionat.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Brad, 16, Octomvre, 1882.

George Părau m. p.,
adm. ppresbiteral.

Nr. 252.

[274] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din comuna Uleșiu, protopresbiteratul lilei, se es-crie concurs până la 28 Octomvre a. c. v.

Emolumentele sânt 150 fl. v. a.

Cuarta liber, 3 orgii, din care este a se încălzi și scoala.

Suplicanții vor avea a-și așterne petițiunile lor instruite conform „Stat. Org.” la subscrișul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Gurasada în 13 Octomvre 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m. p.,
adm. ppresb.

Nr. 365.

[279] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătoresc la scoala confesională gr. or. din Șteoa cu termenul până la 1-a Noemvre a. c. st. v.

Emolumente:

1. Salariu anual de 80 fl. dela popor.

2. cuartir și lemne de foc de ajuns.

3. dreptul pentru un rimătoriu la ghinde.

Suplicanții vor avea a se îndrepta cu cererile lor concursuali instruite conform prescripțiilor din vigoare la oficiul protopresbiteral al Cohalmului.

Cohalm, 15 Octomvre 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau D. Mircea m. p.,
adstr. ppresbiteral

Nr. 280

[278] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la scoala confesională gr. or. din Șteoa se es-crie concurs cu termenul până la 30 Octomvre a. c. st. v. pe lângă următoarele emole: st. v.

1. În bani gata 80 fl. v. a.
2. În naturale 40 vici cu grăunțe.
3. 10 Punți de slănină
4. Orgii de lemne 4 din cari se încăldește și scoala.
5. Punți de lumini 5.
6. Conți de hârtie pentru cata- loage 3.
7. Cuartir liber în scoală și ven- nit din grădina de pomărit, toate aceste compute în bani rezultă suma de 143 fl.

Doritorii de a ocupa acest post sânt poftiți a-și așterne suplicile in- struite după statutul organic subscri- sului oficiu protopresbiteral în Fizeș- Sântpetru cu atestat de cualificațiune și că sânt versați și în limba maghiară.

Șteoa în 13 Octomvre 1882.

Comitetul parochial în conțelegere cu

Petru Roșca m. p.,
ppresb.

Nr. 243

[270] 3—3

CONCURS.

Devenind vacant două posturi de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din comuna Beclean se es-crie concurs cu termenul până la 24 Oc- tomvre a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

1. Emolumentele cu postul învă- țătoriu secundar sânt: 160 fl. v. a. care se va solvi în 4 rate, cuartir li- ber în edificiul scoalei, cum și 15 fl. pentru lemne de foc.

2. Pentru postul învățătorulu primar 200 fl. v. a. cuartir liber în edificiul scoalei și 15 fl. pentru lemne de foc.

Doritorii de a ocupa posturile aceste au de a-și așterne suplicile lor instruite în sensul legilor din vigoare până la 24 Octomvre st. v. la oficiul protopresbiteral al Făgărașului.

Beclean în 22 August 1882.

În conțelegere cu oficiul protopresbi- teral.

Comitetul parochial.

Ioan Bursan m. p.,
paroch și președ. comit. parochial.

Nr. 4512 civ. 1882

[276] 2—3

Publicațiune.

Aduc la cunoștință că în locul inginerului, care a lucrat până acum în afa- cerea comasării hotarului S. Sebeșului este a se alege alt inginer și așa pentru alege- rea inginerului lucrător și în legătură cu aceasta pentru pregătirea preliminară de spese se pune termenul pe 6 Noemvre 1882 la 9 oare înainte de ameați în S. Sebeș.

La aceste sânt invitați toți posesorii interesați cu adausul că absentarea unuia s'au altuia nu împedecă pertractarea.

Sibiu în 26 Octomvre 1882. În nu- mele tribunalului reg.

Ioan Vasarhely m. p.,
jude trib. reg. ca jude emis.

Cea dintâiu fabrică ung.

de mașine și aparate de stins și turnătoarea de clopote și metal

a lui

Francisc Walser

Filială pentru Transilvania în Cluj, strada Monosturului 12,

recomandă preoțimeii înalte, curatorilor și episcopilor

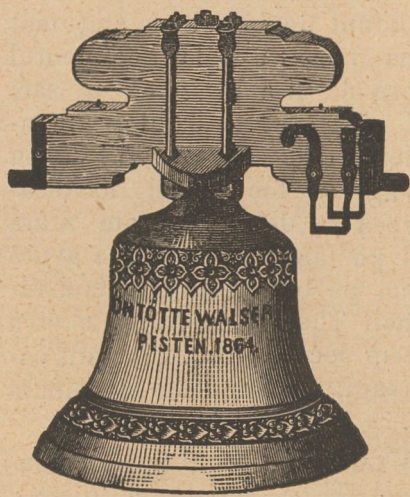
turnătoarea sa de clopote, cea mai mare în patrie,

care există de mulți ani și e proveđiută în abundență cu cele mai noue mijloace ale tehnice și corespunde tuturor cererilor.

Clopotele se toarnă după acorduri armonice de sunetul cel mai clar argintiu.

Mai departe recomandă același bogatul seu deposit de proa de foc și de grădini, sorburii (pump), fân- tani de casă și de grădina, întocmeli de scaldă etc.

La dorință, cataloage gratuite și francate.

(232) 18—20

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.